

Länsstyrelsen
Örebro län

Daniel Bergdahl

Direkt: 010 – 22 48 773

daniel.bergdahl@lansstyrelsen.se

BESLUT
2016-03-21

Dnr: 511-2268-2013

Enligt sändlista

Bilagor

1. Sändlista
2. Hur man överklagar
3. Bemötande av inkomna yttranden

Beslut om biotopskyddsområde på fastigheten Utterbäck 1:114 i Karlskoga kommun och Länsstyrelsen i Örebro läns ordningsföreskrifter för biotopskyddsområdet Utterbäck

Länsstyrelsen beslut om biotopskyddsområde

Länsstyrelsen beslutar att den naturliga fors med omgivande mark, såsom den avgränsats på bifogad beslutskarta, och med de gränser som slutligen märks ut i fält, ska utgöra biotopskyddsområde enligt 7 kap. 11 § första stycket 2 miljöbalken.

Biotopskyddsområdet utgörs av fastigheten Utterbäck 1:114 och omfattar en yta på 0,220 ha.

Beslutet är fattat med stöd av 7 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Länsstyrelsen i Örebro läns ordningsföreskrifter för biotopskyddsområdet Utterbäck

Länsstyrelsen i Örebro län föreskriver med stöd av 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. följande.

1§ Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det för allmänheten förbjudet att:

1. Förstöra eller skada berg, jord eller sten genom att borra, rista, gräva, hacka, spränga, måla eller liknande.
2. Skada vegetationen genom att gräva upp växter såsom ris och örter, eller ta bort mossor, lavar och vedlevande svampar.
3. Elda.
4. Framföra motordrivet fordon.

2§ Dessa föreskrifter utgör inte hinder för Länsstyrelsen att vidta de åtgärder som behövs för att vårda biotopskyddsområdet. Innan en åtgärd vidtas ska den som äger eller har särskild rätt till området underrättas särskilt.

Dessa föreskrifter gäller enligt 7 kap 30 § miljöbalken omedelbart.

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Imälven är högt prioriterad i Länsstyrelsens åtgärdsarbete. Älven är utpekad som nationellt särskilt värdefullt naturvatten, bland annat på grund av ett stort bestånd av reproducerande flodpärlmussla. Flodpärlmusslan är starkt hotad (EN) enligt den nationella rödlistan från 2015. Imälven är även utpekad som nationellt värdefullt fiskevatten bland annat på grund av sjövandrande bestånd av öring.

I dag förekommer flodpärlmussla enbart nedströms den före detta dammen vid kraftverket i Utterbäck. Däremot saknas arten uppströms Utterbäck trots att där finns goda uppväxtmiljöer för flodpärlmussla och bra lek- och uppväxtområden för öring. Utterbäcks kraftverksdamm har med andra ord fungerat som en spridningsbarriär för öring och flodpärlmussla fram till att den revs år 2014.

Eftersom Utterbäcks kraftverksdamm rivits ut, är förutsättningarna mycket goda för etablering av flodpärlmussla i hela Imälven. Även det sjövandrande beståndet av öring från sjön Möckeln, som har lek- och uppväxtmiljöer i älven gynnas av utrivningen.

Med utrivningen av dammen bildas en ny forssträcka. Utöver den viktiga funktion som spridningskorridor för nämnda arter har forssträckan goda förutsättningar att fungera som lekplats för öring och uppväxtplats för flodpärlmussla i framtiden.

Området utgörs av en naturlig fors med omgivande mark på ca 0,220 ha. Länsstyrelsen bedömer att bästa sättet att bevara, utveckla och skydda denna forssträcka och dess tillhörande naturvärden är att området utgör biotopskyddsområde.

Syftet med biotopskyddsområdet är att bevara och utveckla de naturvärden som är knutna till den forssträcka som bildats efter att Utterbäcks kraftverksdamm rivits ut. För att naturvärdena ska utvecklas behöver skog med hög andel lövträd och död ved etableras längst forssträckan, lämpligen genom spontan igenväxning. Biotopskyddsområdet ska följaktligen lämnas för fri utveckling, utan någon löpande skötsel.

För att nå syftet kan dock åtgärder för att gynna skyddsvärda arter och öka möjligheten att skyddsvärda arter etablerar sig i biotopskyddsområdet behöva genomföras. Det kan till exempel handla om att gynna löv och öka andelen död ved i och kring vattendraget genom ringbarkning, fällning eller

omkullvältning av i första hand gran. Det kan också handla om att genomföra habitatförbättringar i vattenmiljön, som anläggning av grusbottnar eller utplacering av stenblock och död ved.

Gällande rättsregler

Enligt 7 kap 11 § första stycket 1 miljöbalken får regeringen, i fråga om små mark- eller vattenområden som på grund av sina särskilda egenskaper är värdefulla livsmiljöer för hotade djur- eller växtarter eller som annars är särskilt skyddsvärda, besluta att en myndighet eller kommun i det enskilda fallet får besluta att ett område ska utgöra ett biotopskyddsområde.

Länsstyrelsen får, enligt 7 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken, besluta om biotopskyddsområde. I det här fallet utgörs området av *naturliga forsar med omgivande mark* som finns upptaget i bilaga 3 till förordningen.

Enligt 7 kap 11 § fjärde stycket miljöbalken (1998:808) gäller beslutet omedelbart även om det överklagas.

Verksamheter som kan skada naturmiljön

För det aktuella biotopskyddsområdet gäller, enligt 7 kap 11 § andra stycket miljöbalken:

Inom biotopskyddsområdet får man inte bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som kan skada naturmiljön. Om det finns särskilda skäl, får Länsstyrelsen ge dispens från förbudet i det enskilda fallet.

Åtgärder som kan skada naturmiljön kan t.ex. vara:

- Dikning, muddring, dämning eller invallning
- Avverkning, gallring eller röjning, skogsplantering
- Uppförande av byggnad
- Anläggande av väg, mark- eller luftledning
- Spridning av bekämpningsmedel, gödsel eller kalk
- Plöjning eller annan mekanisk markbearbetning
- Markarbeten som t ex sprängning, grävning, schaktning, utfyllnad

Ärendet

Utterbäcks kraftverksdamm var det sista vandringshindret för öring och därigenom flodpärlmussla i Imälvens vattensystem, och därför föremål för utredning under 2011 och 2012. Länsstyrelsen kom i samråd med markägaren, tillika dammägaren, fram till att utrivning av dammen var det mest lämpliga och kostnadseffektiva sättet att åtgärda vandringshindret. Dammen revs följaktligen under 2014 och därigenom åtgärdades det sista vandringshindret för öring i Imälvens vattensystem. Samtidigt skapades

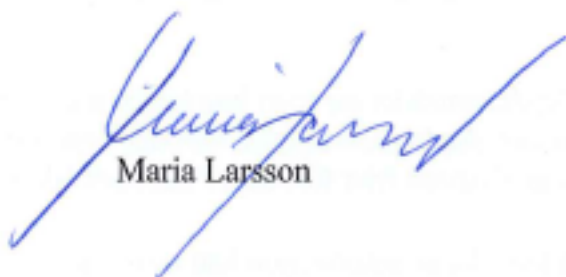
genom utrivningen en naturlig forsmiljö längs den del av Imälven som rinner förbi Utterbäck.

För att förstärka skyddet för miljön i vattendraget, beslutade Länsstyrelsen att utreda möjligheten till varaktigt skydd av forssträckan som bildats av den utrivna dammen. Länsstyrelsen kom fram till att biotopskyddsområde är den lämpligaste skyddsformen. Förhandlingar inleddes med markägaren som beslutade att stycka av och sälja de berörda delarna av fastigheterna Utterbäck 1:73 och 1:91 till Naturvårdsverket. Därigenom bildades fastigheten Utterbäck 1:114 av det föreslagna biotopskyddsområdet.

Samråd med Karlskoga kommun har genomförts. Sakägare och övriga remissinstanser har getts möjlighet att yttra sig över beslutsförslaget (se bilaga 3).

Detta beslut kan överklagas till Mark och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt. Hur man överklagar framgår av bilaga 2.

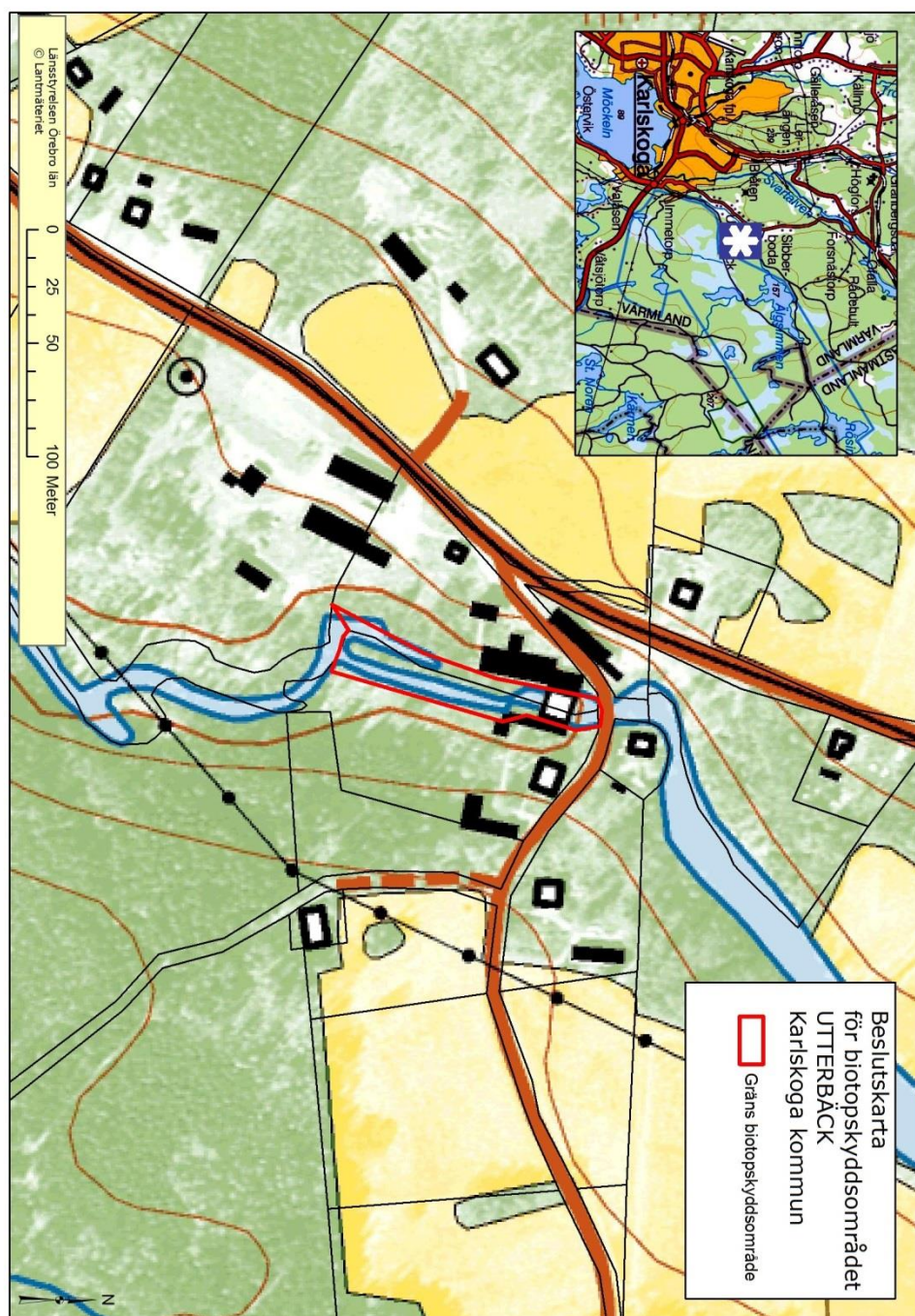
I den slutliga handläggningen av ärendet har deltagit länshövding Maria Larsson, beslutande, enhetschef Peder Eriksson, länsjurist Katarina Nyberg samt handläggare Daniel Bergdahl, föredragande.

Maria Larsson

Daniel Bergdahl

Bilaga 1**Sändlista****Sakägare**

Naturvårdsverket, 106 48 STOCKHOLM

Övriga för kännedom

Bergstaten, Varvsgatan 41, 972 32 LULEÅ

Boverket, Box 534, 371 23 KARLSKRONA

Havs och vattenmyndigheten, Box 11930, 404 39 GÖTEBORG

Hopajola, Slottsgatan 13A, 703 61 ÖREBRO

Jan Spåre, Sibbo 279, 691 94 KARLSKOGA

JPL Hem AB, Värmlandsvägen 65 LGH 1001, 691 37 KARLSKOGA

Karlskoga kommun, 691 83 KARLSKOGA

Lantmäteriet, Box 1200, 701 12 ÖREBRO

Möckelns fiskevårdsområdesförening c/o Sven Gadde, Labbsand Färmtorp 119, 69 194 KARLSKOGA

Naturskyddsföreningen i Karlskoga, Utterbäcksvägen 9, 691 52 KARLSKOGA

Naturskyddsföreningen i Örebro län, Slottsgatan 13A, 703 61 ÖREBRO

Per Karlsson, Utterbäck 9851, 69194 KARLSKOGA

Polismyndigheten i Örebro län, Box 1804, 701 18 ÖREBRO

Region Örebro län, att: Kjell-Ove Nordström, Box 1613, 701 16 ÖREBRO

Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 STOCKHOLM

Skogsstyrelsen, 702 27 ÖREBRO

Sture Andersson, Villagatan 5, 598 73 GULLRINGEN

Sveriges Geologiska Undersökning, Box 670, 751 28 UPPSALA

Sven-Olof Renström, Utterbäck 401, 691 94 KARLSKOGA

Thomas Axelsson, Utterbäck 412, 691 94 KARLSKOGA

Tommy och Sanna Andersson, Utterbäck 403, 691 94 KARLSKOGA

Torgny och Susanne Solberg Johansson, Utterbäck 261, 691 94 KARLSKOGA

Örebro Läns Museum, Engelbrektsgatan 3, 702 12 ÖREBRO

Örebro botaniska sällskap c/o Daniel Gustafson, Östra Vintergatan 48, 703 43 ÖREBRO

Bilaga 2**HUR MAN ÖVERKLAGAR**

Om ni är missnöjd med Länsstyrelsens beslut kan ni överklaga det

Överklagandet ska skickas eller lämnas till

Länsstyrelsen i Örebro län, Vatten och naturmiljöenheten, 701 86 Örebro.

Besöksadress: Stortorget 22
Telefon växel: 010-22 48 000

I brevet ska ni

1. Ange vilket beslut ni överklagar, t.ex. genom att ange ärendets nummer
511-2268-2013
2. Redogöra för varför ni menar att Länsstyrelsens beslut är felaktigt och
hur ni anser att beslutet ska ändras.

Ni undertecknar brevet, förtydligar namnteckningen och uppger postadress och postnummer. Ni får gärna ange e-post adress under vilken ni kan nås.

Om ni har handlingar eller annat som ni anser stöder er ståndpunkt så bör ni skicka med dem.

Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt er. I så fall ska fullmakt sändas med överklagandet.

Länsstyrelsen måste ha fått ert brev senast tre veckor från den dagen då beslutet kundgjorts, annars kan ert överklagande inte tas upp till prövning.

Om överklagandet kommit in i tid skickar Länsstyrelsen handlingarna vidare till Mark och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt.

Bilaga 3**Inkomna yttranden***Region Örebro län*

Region Örebro avstår från att yttra sig.

Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen ser positivt på bildandet av biotopskyddsområdet samt anser det vara önskvärt att övriga delar av Imälven får ett varaktigt skydd.

Möckelns Fiskevårdsområdesförening

Möckelns fiskevårdsområdesförening ser enbart positivt på bildandet av utterbäckens bitopskyddsområde.